

การประเมินโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

An Evaluation of a Training Project for Internal Education Quality Assessors at the Curriculum Level in Kasetsart University

ธเนศ ดาวรุ่งโรจน์* ประวีณนุช เกตุแก้ว* จตุรงค์ ตันนุกูล* และสุรีย์ วงศ์อภินิษฐ์*

* นักวิจัยชำนาญการ สำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Thanate Daorungroj, Praweenuch Ketkaew, Jaturong Tunnukul, and Suree Wong-akanit

Quality Assurance Office Kasetsart University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้แนวคิดของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick) เพื่อประเมินด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ของอาจารย์ผู้เข้ารับการฝึกอบรม รุ่นที่ 1-4 จำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินด้านปฏิกิริยา แบบประเมินด้านการเรียนรู้ แบบประเมินด้านพฤติกรรม และแบบประเมินด้านผลลัพธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา ด้านพฤติกรรม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และผลประเมินด้านผลลัพธ์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการประเมินด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย 1) ควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2) ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการเป็นผู้ประเมินฯ เพื่อรับรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประเมินฯ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงในการจัดฝึกอบรมครั้งต่อไป 3) ควรมีรูปแบบการฝึกอบรมออนไลน์สำหรับอาจารย์ที่ไม่สามารถเข้าร่วมอบรมได้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อเป็นการทบทวนความรู้

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ การฝึกอบรม ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา หลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

This research was to evaluate the training project provided for the internal education quality assessors at the curriculum level in Kasetsart

University by using Kirkpatrick's model and concept. The evaluation was specifically aimed at their reactions, learning behaviors and results among 280 lecturers participating in the 1st – 4th training course. The instruments were composed of a form of reaction evaluation, a form of behavior evaluation, a form of result evaluation and a test and the data were analyzed in terms of Arithmetic Mean (S.D.) and Standard Deviation.

The findings were as follows: the evaluation results of the reaction and behavior were found at the highest level and the results from the result evaluation were found at the high level whereas the result of the learning after the training is higher than that before.

Recommendations for the next training are as follows: 1) Findings from this study should be taken to improve the Training Project for Internal Education Quality Assessors at the Curriculum Level in Kasetsart University to be more in accord with the demands by the training participants. 2) Some certain activities should be organized to encourage those lecturers who have passed the training to come back and meet one another again to share the experience as assessors and to acknowledge related problems and obstacles for further improvement of the training. 3) Online training should be provided for the lecturers unable to attend the training so that they can learn and review the knowledge by themselves anytime and anywhere.

Keywords: Project Evaluation, Training, Internal Education Quality Assessors, Curriculum, Kasetsart University

ความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (Ministry of Education, 2010) ประกอบกับประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน (Office of the Higher Education Commission, 2014)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร เป็นประจำทุกปี ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ในแต่ละปี ดังนั้นจึงมีการทบทวนความเข้าใจ แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร สำหรับผู้ประเมินที่ขึ้นทะเบียนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน คน ให้มี 307 ความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ทั้งนี้แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการ แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และเป็นคนที่ก้าวหน้า ความทันสมัยของหลักสูตร เพื่อประเมินหลักสูตรและรายงานผลการประเมินผ่านระบบ CHE QA Online ดังนั้นผู้ประเมินคุณภาพการการศึกษาภายใน จึงเป็นส่วนสำคัญที่

ทำให้การประเมินฯ ในทุกระดับมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Office of the Higher Education Commission, 2014)

สำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้จัดโครงการฝึกอบรมวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ปีการศึกษา 2561 ขึ้น โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเข้าใจแนวทางการประเมินฯ ที่ถูกต้องตรงกัน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะประเมินโครงการฝึกอบรมวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กรอบการประเมินโครงการตามแบบจำลองและแนวคิดของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick, 1975) เพื่อประเมินด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านการประเมินผลลัพธ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นผลผลิตของการฝึกอบรม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการ และมีแนวทางการปรับปรุงแบบการฝึกอบรมโครงการนี้ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
2. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นรูปแบบการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยการสำรวจความพึงพอใจจากอาจารย์ผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยประเมินปฏิกิริยาและประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรม และใช้วิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสะท้อนความคิดเห็นหลังจากฝึกอบรม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประเมินฯ ระดับหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์ จำนวน 307 คน โดยเป็นผู้ประเมินฯ ที่ถูกทาบทามจากหลักสูตรให้ปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ ระดับหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2561 และเข้ารับการฝึกอบรม รุ่นที่ 1-4 ระหว่างวันที่ 23, 24, 27 และ 28 พฤษภาคม 2562 ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ จึงไม่มีการอ้างอิงไปหาประชากร จำนวน 280 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลการประเมินโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา ผลการประเมินด้านการเรียนรู้ ผลการประเมินด้านพฤติกรรม และผลการประเมินด้านผลลัพธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบประเมินด้านปฏิกิริยา โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.956 2) แบบประเมินด้านพฤติกรรม โดยใช้แบบสอบถาม 3) แบบประเมินด้านผลลัพธ์ โดยใช้แบบสอบถาม 4) แบบประเมินการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ก่อนและหลังการฝึกอบรม เป็นข้อสอบแบบถูกผิด จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) มีขั้นตอนการดำเนินการ คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ การประเมินด้านปฏิกิริยา การประเมินด้านพฤติกรรม และการประเมินด้านผลลัพธ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินด้านการเรียนรู้ มีการวัดความรู้ ความเข้าใจ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมของอาจารย์ผู้เข้ารับการอบรม

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ดังนี้ (Srisa-ad, 2015)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

ในส่วนของการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสะท้อนความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม หลังจากฝึกอบรม และนำข้อมูลที่ได้มาสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเขียนเป็นข้อความเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามารถสรุปผลได้ 5 ประเด็น ดังนี้

1. การประเมินด้านปฏิกิริยา

ผลการประเมินของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านปฏิกิริยา พบว่า ภาพรวมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ประจำปีการศึกษา 2561 มีคะแนนเฉลี่ย 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า รายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ย 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ เอกสารประกอบการฝึกอบรม (QR Code) และประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ย 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 และ 0.54 ตามลำดับ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ มีคะแนนเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 อยู่ในระดับมาก

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับผลการประเมินของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านปฏิกิริยา (N = 280)

รายการ	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม		
	μ	σ	การแปลความหมาย
วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	4.57	0.53	มากที่สุด
วิทยากรผู้ให้ความรู้ในการฝึกอบรม	4.55	0.56	มากที่สุด
เนื้อหาการฝึกอบรม	4.41	0.71	มาก
การดำเนินการฝึกอบรม	4.70	0.51	มากที่สุด
สื่อ โสตทัศนูปกรณ์	4.36	0.74	มาก
เอกสารประกอบการฝึกอบรม (QR Code)	4.59	0.56	มากที่สุด
ความเหมาะสมของสถานที่การจัดฝึกอบรม	4.46	0.72	มาก
ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม	4.59	0.54	มากที่สุด
รวม	4.53	0.61	มากที่สุด

2. การประเมินด้านการเรียนรู้

ผลการประเมินของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านการเรียนรู้ พบว่า การทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 10.10 คะแนน และ 12.39 คะแนน ตามลำดับ จากคะแนนแบบประเมินการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจมีทั้งสิ้น 20 ข้อ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ต้องทำได้ 12 ข้อ จึงผ่านเกณฑ์ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า คะแนนสอบหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ของคะแนนสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 (ระดับหลักสูตร) ของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

(N = 280)

รายการ	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม		
	คะแนนเต็ม	μ	σ
ก่อนการอบรม	20	10.10	2.05
หลังการอบรม		12.39	2.20

3. การประเมินด้านพฤติกรรม

ผลการประเมินของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านพฤติกรรม พบว่า ภาพรวมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ประจำปีการศึกษา 4. มีคะแนนเฉลี่ย 256157 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า รายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มี 2 รายการ ได้แก่ การบริหารจัดการในการฝึกอบรม และสื่อที่ใช้ในการจัดฝึกอบรม (QR Code) มีคะแนนเฉลี่ย 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 อยู่ในระดับมากที่สุด และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 อยู่ในระดับมาก

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับผลการประเมินของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านพฤติกรรม หลังการฝึกอบรม

(N = 280)

รายการ	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม		
	μ	σ	การแปลความหมาย
เนื้อหา	4.48	0.65	มาก
การสื่อสาร	4.49	0.58	มาก
การบริหารจัดการในการฝึกอบรม	4.62	0.56	มากที่สุด
วิธีการ เทคนิค และกิจกรรมฝึกอบรม	4.59	0.60	มากที่สุด
สื่อที่ใช้ในการจัดฝึกอบรม (QR Code)	4.62	0.56	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล (Office 365)	4.59	0.57	มากที่สุด
รวม	4.57	0.59	มากที่สุด

4. การประเมินด้านผลลัพธ์

ผลการประเมินของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านผลลัพธ์ พบว่า ภาพรวมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมวิธีการ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตาม เกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประจำปี การศึกษา 2561 ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมีคะแนนเฉลี่ย 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า รายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ

การเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ประเมินฯ มีคะแนนเฉลี่ย 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 อยู่ในระดับมากที่สุด และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด คือการลดลงของปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ประเมินฯ มีคะแนนเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 อยู่ในระดับมาก

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับผลการประเมินของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านผลลัพธ์

(N=280)

รายการ	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม		
	μ	σ	การแปลความหมาย
การเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ	4.65	0.49	มากที่สุด
การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงานและเวลา	4.55	0.62	มากที่สุด
การลดลงของปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ	4.08	0.75	มาก
การลดต้นทุนของการปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ	4.60	0.56	มากที่สุด
รวม	4.47	0.61	มาก

5. การสะท้อนความคิดเห็นหลังจากฝึกอบรม

ผู้เข้าอบรมได้สะท้อนความคิดเห็นหลังการ ฝึกอบรมต่อโครงการฯ ดังนี้ 1) ด้านวิทยากร วิทยากร เปิดโอกาสให้ซักถามได้อย่างเต็มที่ และวิทยากรควร บรรยายให้กระชับและตรงประเด็น 2) ด้านรูปแบบ/วิธีการ จัดอบรม ควรปรับปรุงแบบหรือเทคนิคหรือกิจกรรมในการ อบรมให้น่าสนใจมากขึ้น ซึ่งประเด็นที่สำคัญที่มีการ เปลี่ยนแปลง ควรจัดจำนวนกลุ่มผู้เข้าอบรมให้น้อยกว่านี้ ควรเน้นการฝึกปฏิบัติ (workshop) ด้านวงจรคุณภาพ PDCA ให้เข้มข้น และโยกไปสู่อ ADLI ใน EdPEx เพราะเป็น กระบวนการเดียวกัน และควรมีรูปแบบการฝึกอบรม

ออนไลน์สำหรับอาจารย์ที่ไม่สามารถเข้าร่วมอบรมได้และ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อเป็นการ ทบพทวนความรู้ 3) ด้านการบริหารจัดการ ห้องฝึกอบรมมี ขนาดเล็กทำให้ต้องนั่งเบียดกัน จอรับภาพภายในห้องมีไม่ เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าอบรม และควรมีการจัดอบรมในแต่ ละวิทยาเขต

ข้อวิจารณ์

1. การประเมินด้านปฏิภิรยา พบว่า ผลการ ประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการฝึกอบรม

รองลงมา คือ เอกสารประกอบการฝึกอบรม (QR Code) และประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในการดำเนินการจัดฝึกอบรม เพราะในการจัดฝึกอบรมทางผู้จัดโครงการฯ ได้มีการจัดเตรียมเอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับผู้เข้าอบรมทุกคนได้ศึกษาล่วงหน้าผ่านระบบ QR Code วิทยากรเปิดโอกาสให้ซักถามได้อย่างเต็มที่ และเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินฯ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากวิทยากรและระหว่างผู้เข้ารับการอบรมด้วยตนเอง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและองค์กร ซึ่งประโยชน์ของการฝึกอบรมนี้มาจากการที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับข้อมูลและความรู้ใหม่ที่มีความสำคัญจากวิทยากร ซึ่งสอดคล้องกับ Wallace (1991) กล่าวว่า การเรียนรู้จะทำให้ครูเห็นแนวทางและเกิดการเรียนรู้ได้จากการฝึกปฏิบัติจริง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จริงจากวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยตนเอง ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และการฝึกอบรมที่ดี ต้องสร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญของโครงการฝึกอบรมดังกล่าวว่ามีประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับ Ketpromma and Others, (2018) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมทักษะการซ่อมเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับช่างบริการ บริษัท ดิทีโต้ (ประเทศไทย) จำกัด พบว่าผลการประเมินด้านปฏิกิริยา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การประเมินด้านการเรียนรู้ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ทั้งนี้เนื่องมาจากก่อนการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่เข้ารับการอบรมน้อย เมื่อได้ทำการอบรมผ่านไปแล้วทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรมในครั้งนี้ สามารถเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เข้ารับการอบรมที่จะนำไปใช้ในการในการทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Sawatsalee (2004) กล่าวว่า การฝึกอบรม คือกระบวนการที่เป็นระบบที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการปฏิบัติ และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคคลให้ดีขึ้น เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบในปัจจุบัน และงานที่กำลังจะได้รับมอบหมายให้ทำในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ Aadhao, et al, (2018) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษสำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ผลการประเมินด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนอบรม และสอดคล้องกับ Daorungroj, et al, (2014) ได้ศึกษาเรื่อง แบบจำลองการรับรู้ประโยชน์ของการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า บุคลากรมีความรู้ของการรับรู้ข้อมูลระบบการประกันคุณภาพที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการฝึกอบรม

3. การประเมินด้านพฤติกรรม พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการในการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ในการจัดฝึกอบรม (QR Code) วิธีการ เทคนิคและกิจกรรมฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ คือ เกณฑ์และวิธีการประเมินฯ ที่ถูกต้อง ซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้เข้าอบรมต้องการ และมีความมั่นใจว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปทำหน้าที่ตรวจประเมินฯ ได้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันขณะทำการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และวิทยากรเปิดโอกาสให้ซักถามได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ Iadkhao, et al (2018) ได้ศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ผลการประเมินด้านพฤติกรรม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การประเมินด้านผลลัพธ์ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ เพราะผู้ประเมินฯ มีทักษะการประเมินฯ มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ เพิ่มขึ้นหลังจากการฝึกอบรม และส่งผลให้ด้านการลดต้นทุนของการปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงานและเวลา ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติหน้าที่การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ได้ตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด คือการทำหน้าที่เป็นกรรมการประเมินฯ 1 หลักสูตรต่อ 1 วัน รวมทั้งการลดลงของปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในการประเมินฯ เพราะกรรมการประเมินฯ มีการวางแผนในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการประเมินฯ อย่างรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับ Ketpromma et al (2018) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมทักษะการซ่อมเครื่องถ่ายเอกสารสำหรับช่างบริการ บริษัท ดิทีโต้ (ประเทศไทย) จำกัด พบว่าผลการประเมินด้านผลลัพธ์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดฝึกอบรมควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมหรือลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเลือกใช้หรือปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร และความสนใจของผู้เข้าอบรม เพื่อให้ได้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เข้าอบรม

2. ควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของโครงการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการเป็นผู้ประเมินฯ เพื่อรับรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประเมินฯ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงในการจัดฝึกอบรมครั้งต่อไป

4. ควรมีรูปแบบการฝึกอบรมออนไลน์สำหรับอาจารย์ที่ไม่สามารถเข้าร่วมอบรมได้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อเป็นการทบทวนความรู้

References

Daorungroj, T., Wattana, J. & Pupatana, S. (2014).

"A Model of Utility Perception of Quality Assurance System, Kasetsart University."

Journal of Industrial Education,

13(2), 159-167. [in Thai].

Higher Education Commission, Office of the.

(2014). *A Guide to Quality Assurance in Higher Education, 2014*. Bangkok: Phaap Pim Printing House. [in Thai].

ladkhao, K., Kiddee, K. & Petchsaengsri, S. (2018).

An Evaluation of the Training Project on English Learning Management for Primary School Teachers under the Office of Chiang Rai Primary Educational Service , Area 4. *Paper presented at the meeting of The 15th National Academic Conference on 6th - 7th December 2018*. Nakhon Pathom: Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus. [in Thai].

Ketpromma, S., Klinhorm, L. & Phuphat, P. (2015).

An Assessment of the Training Course on Copier Repair Skills for Service Personnel of the Ditto Co.Ltd. (Thailand). *Journal of Industrial Education*, 14(2), 26-33. [in Thai].

Kirkpatrick, D. L. (1975). *Evaluating training programs:*

The four levels. (Second Edition). Berret – Koehler Publishers, Inc. San Francisco.

Ministry of Education. (2010). *The National*

Education Act, 1999 and that amended (No. 3). Bangkok: Prig Waan Graphic. [in Thai].

Sawatsalee, C. (2004). *A Guide to Assessment and*

Follow up on Training Results for Those Responsible for Training / Seminar Projects (3rd edition). Bangkok: the Printing House by the Personnel Welfare Section in the Office of the Civil Service Commission. [in Thai].

Srisa-ad, B. (2015). *Interpretation of the results*

after data collection by a rating Scale. Retrieved from <http://www.watpon.com/boonchom/05.doc>. [in Thai].

Wallace, M. J. (1991). *Training Foreign Language Teacher*. Cambridge University. Press.